

Oversættelse.

Bilag 2.

Betænkning i lagtings sag nr. 7/1960: Ny skoleordning for Færøerne.

Sagen blev fremsat af landsstyret 8. august 1960, men kom ikke til 1. behandling før 16. januar 1961. Da blev den efter lang debat henvist i særligt 5-mands udvalg.

Landsstyret henviser i sin forelæggelses-skrivelse til forslag og bemærkninger fra 12-mands udvalg, som Færøernes skole-direktion 25. februar 1959 vedtog at ned-sætte til behandling af spørgsmålet om ny-ordning af skoleforholdene på Færøerne. Disse forslag og bemærkninger er samlet i en drøj bog, kaldet Betænkning afgivet af den af Færøernes skoledirektion nedsatte kommission til udarbejdelse af forslag til en ny skoleordning for Færøerne, og ud-valget har temmelig grundigt gennemgået dette materiale, der er i to dele, ved at 12-mands udvalget delte sig i et flertal med 11 medlemmer og med 1 medlem alene i mindretal.

Flertallet i udvalget er enigt om at fore-slå tinget at vedtage flertallets forslag med nogle mindre rettelselser og enkelte ændrin-ger.

I § 12 i forslaget bliver foreslået, at alle skolebørn får gratis skoleartikler for kom-munens regning.

Udvalget har henvendt sig til skolein-spektør Z. Sørensen med forespørgsel om, hvilke udgifter dette vil medføre for Tórshavns kommuneskoles vedkommende, og svarer han, at i 5. klasse i kommuneskolen, som han vil ansætte som middelklasse hvad angår brug af skoleartikler, er denne ud-gift ca. 118 kr. pr. barn (se vedlagte bilag¹⁾). De fleste kommuner vil synes, at dette vil blive en tung byrde, men på den anden side har alle børn i henhold til forslaget undervisningspligt, og skal således holde sig med alt, som skolen kræver. De som så ikke har råd dertil, bør alligevel få artik-lerne gratis, og udvalget foreslår, at der

gives kommunalbestyrelserne frie hænder i den anledning.

Skolekommissionerne ved bygdeskolerne er hidtil blevet valgt direkte af folket, sam-tidig som valg af kommunalbestyrelsen finder sted, medens dette ny forslag i § 45, stk. 2, foreslår, at kommunalbestyrelserne vælger skolekommissionerne, ligesom der hidtil er blevet gjort i Tórshavn.

Udvalget foreslår, at dette forbliver ufor-ændret som hidtil og ens for hele landet.

I § 58 siges om ansættelse af landsskole-rådgiver, at den, der bliver ansat, skal have arbejdet et vist antal år ved folke-skolen på Færøerne eller i Danmark. Ud-valget mener, at det er først og fremmest nødvendigt, at denne kender den færøske skole helt til bunds, selv om det indrøm-mer, at det har stor betydning, at denne også er vel kendt med skoleordningen uden for Færøerne.

Et mindretal (Knút Wang) ønsker at bemærke:

Der er ikke i dag i tinget flertal for en vidtgående ændring af skolen, så den bliver helt færøsk. Mindretallet har derfor valgt at påvirke det flertalsforslag, som foreligger, og er for så vidt enigt med flertallet om de ændringsforslag, som er fremsat. Mindre-tallet kunne tænke sig, at sammensætning-en af skoledirektionen blev ændret således, at en kommende landsskoleledende bliver direktionens formand i stedet for rigsom-budsmanden, men mindretallet lægger i dette tilfælde mere vægt på, at en lands-skoleledende bliver ansat, og henviser mindretallet til det, som et medlem af 12-mandsudvalget, overlærer Martin Holm, har fremført desangående, at hvor gode end de skiftende rigsbudsmænd og deres kontorchefer kan være, så er det ikke mu-ligt at have en fast overledelse i færøske

¹⁾ Det nævnte underbilag er ikke optaget i nærværende lovforslag.